

NEBOVIDSKÝ ZPRAVODAJ

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané, v tomto vydání našeho Nebovidského zpravodaje Vám chci sdělit informace o stavu příprav na vybudování oddílné dešťové a splaškové kanalizace v naší obci a způsobu napojení na čistírnu odpadních vod (ČOV).

Dovolte mi, abych nejdříve v krátkém ohlédnutí popsal zásadní skutečnosti, které nastaly v přípravách na tuto významnou investiční akci. Činím tak na základě dotazů někte-

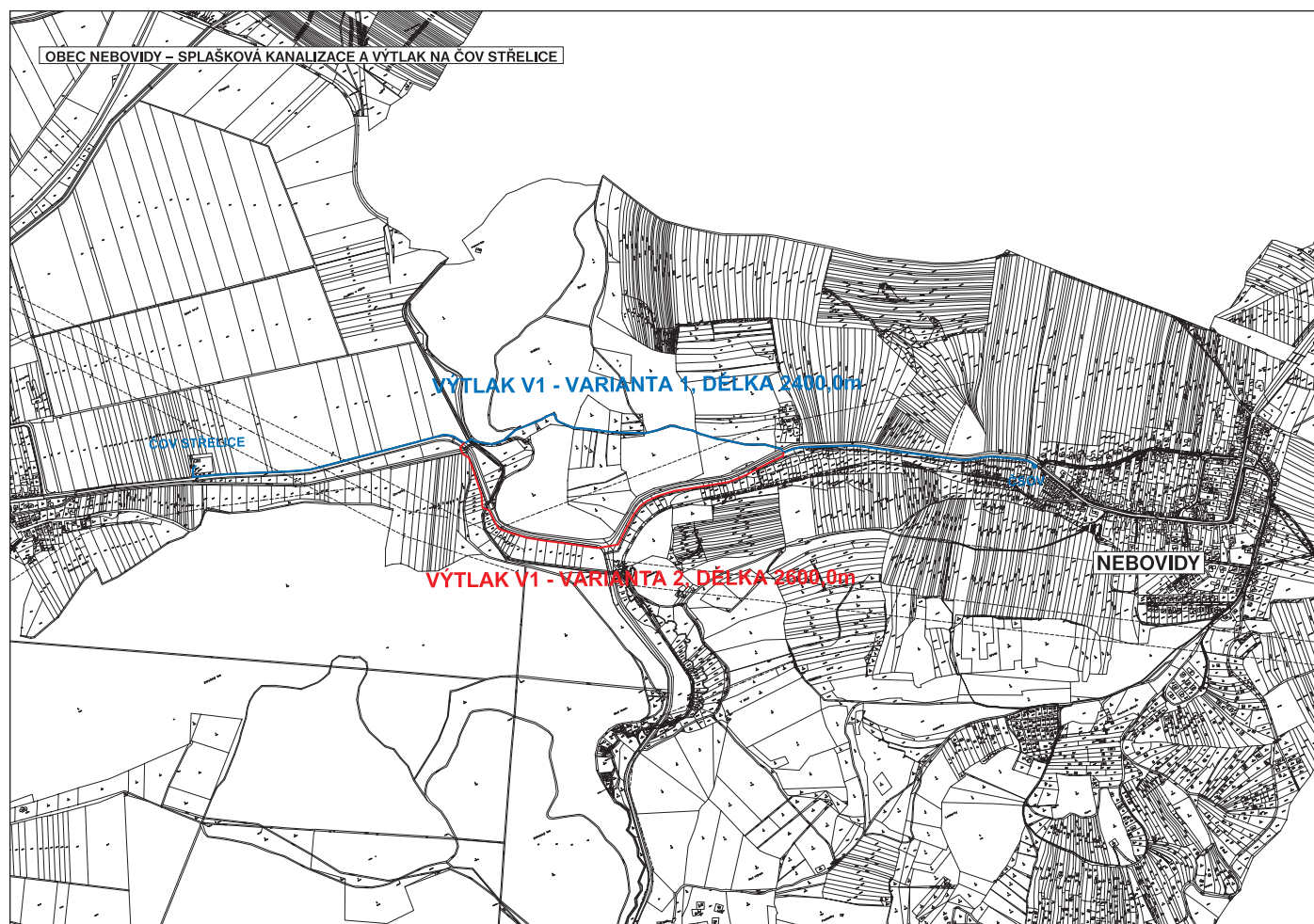
řích nových spoluobčanů, kteří žijí v naší obci krátkou dobu a nevědí o naší snaze vybudovat kanalizaci s napojením na ČOV v předchozích letech.

Měli jsme pořízenou projektovou dokumentaci na tuto stavbu včetně vyřízeného vodoprávního povolení, které jsme několikrát i prodlužovali. O dotace z Operačního programu životního prostředí jsme žádali v rámci 13. a 39. výzvy.

Vlivem mnoha, pro nás těžko pochopitelných skutečností, jsme dotaci nedostali. V prvním případě jsme byli „tzv. drazí“, náklady na 1 ekvivalentního obyvatele (EO) byly o něco vyšší než povolený limit. V žádosti v rámci 39. výzvy se nám podařilo náklady snížit, ale následně jsme se dozvěděli, že náš projekt není v souladu s Plánem rozvoje vodovodů a kanalizací JMK (PRVK JMK), i když se trasa vedení ani způsob čištění na uvažované

ČOV Nebovidy neměnily. Jiho-moravský kraj – odbor životního prostředí nám na naše vyžádání zaslal písemné stanovisko, že jsme v souladu s jeho koncepcí, a tudíž nejsme v rozporu s PRVK JMK, ale přesto to nepomohlo.

Na výstavbu kanalizací a ČOV mohou obce získat dotace ze dvou hlavních zdrojů: Ministerstva životního prostředí (MŽP) anebo Ministerstva zemědělství (MZE).

Velmi zjednodušeně se dá říct, že MZE má o něco „měkčí“ podmínky pro podání žádosti. Je to ale zase vykompenzováno tím, že žadatel dostane menší dotaci, než kdyby žádal přes MŽP.

V dnešní době je zásadní podmínkou pro podání žádosti důsledně oddělná kanalizace. Znamená to, že nebudou podporováni žadatelé, kteří mají v projektu „jednotnou kanalizaci“ nebo nějaký její úsek. Proto musíme náš stávající projekt přepracovat. Po rozboru celé problematiky spojené s odkanalizováním naší obce a konzultacemi s projektanty a pracovníky odboru životního prostředí MěÚ Šlapanice jsme našli cestu, jak náš letitý problém můžeme v relativně krátké době konečně vyřešit.

Vzhledem k tomu, že naše napojení na ČOV Moravany je těžce realizovatelné, ba téměř nemožné kvůli její kapacitě, značné vzdálenosti a masivnímu nárustu počtu obyvatel obce Moravany, upustili jsme od této možnosti. Nebudeme ani stavět vlastní ČOV v Nebovidech v lokalitě „Prétovy“, protože daleko efektivnější se nyní jeví možnost napojení naší obce na ČOV Střelice, kterou provozuje Svazek vodovodů

a kanalizací Ivančice (dále jen „Svazek“). Dříve tato možnost nebyla možná kvůli její omezené kapacitě. V současné době probíhají přípravné projekční práce spojené s rekonstrukcí a rozšířením této ČOV tak, aby do budoucna vyhovovala všem přísným požadavkům na její provoz a umožnila napojení nejen novým občanům ze Střelice, ale také cca 500 EO Troubska a 500 EO Popůvek, kteří se již nemůžou z kapacitních důvodů napojit na jejich stávající kanalizační systém. Naší obci se tak naskytla jedinečná možnost, jak vstoupit do tohoto projektu. Projektanti ČOV Střelice počítají s možností napojení celé naší obce, tj. cca 1 000 EO na tuto ČOV.

Již v loňském roce proběhlo několik úspěšných jednání o této možnosti jak s vedením obce Střelice, tak vedením Svazku – provoz Rosicko. Musíme proto udělat ještě spoustu kroků, ale je to naše veliká šance, kterou nesmíme promarnit. Na jednání se zástupci Svazku jsme se dohodli na následujícím společném postupu. Na základě naší objednávky se zpracovává studie proveditelnosti, která řeší možné trasy vedení výtlačku z Nebovid na ČOV Střelice, a bude předána do konce července 2021.

Jsou možné dvě varianty trasy, na kterých se prověřují majetkoprávní vztahy u pozemků, a hledá se optimální bezproblémová trasa tohoto vedení. Obec Nebovidy zafinancuje z vlastních zdrojů pořízení projektové dokumentace pro územní řízení (DÚR) na tuto stavbu. Vyšší stupně dokumentace budou pořizovány a financovány ze strany Svazku vodovodů a kanalizací Ivančice. Obrovskou výhodou naší spolupráce se Svazkem je ta skutečnost, že disponují odborníky v oblasti vodárenského hospodářství, techniky i projektanty, kteří mají velké zkušenosti s podobnými projekty, vyřizováním žádostí o dotace, výběrovým řízením, administrativou, výstavbou a provozem těchto vodárenských zařízení. Mají zkušenosti jak s čistou, tak i s tzn. špinavou vodou. Svazek dokáže vysoutěžit celou stavební zakázku a bude mít jistě dobrou pozici při žádosti o dotaci na ČOV Střelice vzhledem k tomu, že ji nebude pouze rekonstruovat, ale dojde k podstatnému navýšení kapacity díky připojení naší obce. Abychom mohli jít touto cestou a Svazek mohl financovat stavbu kanalizace v obci, přečerpávací stanice a výtlačného řadu k ČOV, které následně budeme splácet po dobu 15–20 let, musíme být řádnými čle-

ny tohoto Svazku. Musíme podat žádost o vstup do Svazku, kterou schvaluje zastupitelstvo obce, a po přijetí na základě usnesení valné hromady Svazku vodovodů a kanalizací Ivančice, plnit povinnosti dle platných stanov Svazku a také do budoucna hradit ceny vodného a stočného, které platí pro tento Svazek. Je zcela logické, že budeme muset přejít od našeho dosavadního provozovatele vodovodu, tj. BVK a.s., k novému provozovateli Vodárenské akciové společnosti, a.s., Divize Brno-venkov.

Po zvážení všech „pro a proti“ přesto vidíme, že jedinečnou cestou jsme v poměrně krátkém časovém horizontu 4–5 let schopni celou naši obec konečně odkanalizovat a tuto nejvýznamnější investiční stavbu i ufinancovat.

Vážení spoluobčané, o dalším postupu v přípravách vás budeme průběžně informovat a pevně doufám, že nám situace s kovidem dovolí potkat se v naší Sportovní a společenské hale na společném jednání.

Milan Mojžíš, starosta

SPOLEK NEBOVID

LETNÍ POČASÍ JE TADY, A TAK JE NEJLEPŠÍ PŘÍLEŽITOST ZREALIZOVAT VENKOVNÍ PROMÍTÁNÍ FILMŮ.

**spolek
nebo**

Z dotace poskytnuté v rámci 6. výzvy z Programu rozvoje venkova prostřednictvím MAS Bobrava a příspěvku obce Nebovidy jsme pořídili nové technické vybavení pro promítání a pořádání dalších akcí, proto nám již nic nebrání i letos uskutečnit aktivitu „NEBOVIDSKÉ LETNÍ KINO“ na prostranství u haly.

Z poskytnutých prostředků jsme konkrétně pořídili tyto věci:

- Plátno 23 990 Kč
- Projektor 24 990 Kč
- Audio sestavu 16 009 Kč
- Elektrocentrálu 13 915 Kč
- Redukce, mikrofon, audio a převodní kabely 2 343 Kč
- Prodlouženou záruku na 5 let 10 538 Kč

Během letních měsíců budeme promítat filmy:

- Bohemian Rhapsody – **14. 7.**
- Parazit – **11. 8.**
- Přírodovědný film o vlivu člověka na naši planetu; termín bude upřesněn.

Naší snahou bylo vybrat zaměření filmů tak, aby si každý přišel na své. Návrhy občanů pro další projekce jsou vítány. Promítat se bude na prostranství vedle haly a začíná se ve 20.30. Součástí promítání bude také malé pohoštění.

Těšíme se na hojnou účast.

za Spolek Nebovid
Marta Šamánková

MAS Bobrava

Z JEDNÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE NEBOVIDY

V LETOŠNÍM ROCE SE KONALA 2 ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE.

■ 13. ZASEDÁNÍ DNE 17. 3. 2021

Přítomno 8 členů zastupitelstva

Zastupitelstvo obce Nebovidy vzalo na vědomí:

- zprávu o kontrole plnění úkolů uložených na 12. zasedání zastupitelstva
- informaci o rozpočtovém opatření č. 1/2021 a č. 2/2021
- informace o činnosti obecního úřadu a dění v obci.

Zastupitelstvo obce Nebovidy projednalo závěrečný účet obce Nebovidy a zprávu o výsledku přezkoumání hospodaření obce za rok 2020 a souhlasilo s celoročním hospodařením obce, a to bez výhrad.

Zastupitelstvo obce nebovidy schválilo:

- účetní závěrku obce Nebovidy seštavenou k 31.12. 2020
- účetní závěrku příspěvkové organizace Mateřská škola Nebovidy seštavenou k 31. 12. 2020
- prodej pozemku parc.č. 1115/37 – lesní pozemek o výměře 3802 m² v k. ú. Nebovidy u Brna paní Mgr. Z. G. za cenu 114 060 Kč, a pozemku parc. č. 1115/38 – lesní pozemek o výměře 1398 m² v k. ú. Nebovidy u Brna panu V. M. za cenu 41 940 Kč a za podmínek uvedených v návrhu kupní smlouvy
- smlouvu o poskytování právních služeb ve věci Aktualizace č. 1 zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje mezi Frank Bold Advokáti, s. r. o., IČO 283 59 640, advokátem Pavlem Uhlem, ev. č. ČAK 10960, a obcemi Ostopovice, Troubsko, Moravany, Nebovidy, Jinačovice, Skalička, Všechnovice a Malhostovice a pověřilo starostu jejím podpisem
- individuální dotaci z rozpočtu obce Nebovidy Krajské organizaci ČSŽ Jihomoravský kraj, pobočný spolek, ve výši 50 000 Kč na základě žádosti o příspěvek na činnost Základní organizace ČSŽ Nebovidy v roce 2021 a Veřejnoprávní smlouvu č. 1/2021 o poskytnutí dotace
- individuální dotaci z rozpočtu obce

Nebovidy Mysliveckému sdružení Bobrava – Nebovidy – Ostopovice, z. s., ve výši 45 000 Kč na základě žádosti o příspěvek na činnost spolku v roce 2021 a Veřejnoprávní smlouvu č. 2/2021 o poskytnutí dotace

- poskytnutí finančního daru Diecézní charitě Brno, Oblastní charita Rajhrad, Jiráskova 47, 664 61 Rajhrad, IČO 449 90 260, ve výši 20 000 Kč
- poskytnutí finančního daru Včelařskému spolku ve Střelcích u Brna, nám. Svobody 111/1, 664 47 Střelice, IČO 062 78 205, ve výši 10 000 Kč
- investiční záměr zakoupení konvektomatu do školní jídelny Mateřské školy Nebovidy. Projektový záměr bude financován ze zlepšeného výsledku hospodaření příspěvkové organizace či z dotace (ze státních a jiných fondů nebo z rozpočtu EU), o kterou může příspěvková organizace vlastním jménem požádat.
- poskytnutí návratné finanční výpomoci z rozpočtu obce Nebovidy Spolku Nebovid spolek ve výši 80 000 Kč na základě individuální žádosti a Veřejnoprávní smlouvy č. 3/2021 o návratné finanční výpomoci
- rozpočtové opatření č. 3/2021.

Zastupitelstvo obce Nebovidy souhlasilo:

- aby Mateřská škola Nebovidy, p. o. podala žádost o dotaci v rámci 8. výzvy Programu rozvoje venkova vyhlášené MAS Bobrava, z. s.
- s podáním žádosti o dotaci na výstavbu víceúčelového hřiště.

Zastupitelstvo obce projednalo návrh plánovací smlouvy k výstavbě šesti rodinných domů na pozemcích par. č. 387/111 a 387/140 a na základě závažných připomínek k textu smlouvy rozhodlo o přeložení projednání bodu na příští zasedání. Zastupitelstvo uložilo pracovat do plánovací smlouvy připomínky zastupitelů k vybudování veřejného osvětlení a splaškové kanalizace.

■ 14. ZASEDÁNÍ DNE 24. 5. 2021

Přítomno 8 členů zastupitelstva

Zastupitelstvo obce Nebovidy vzalo na vědomí:

- stanovisko právní zástupkyně, která konstatovala, že ve věci vydržení části pozemku parc. č. 135/1 v k. ú. Nebovidy u Brna majiteli nemovitosti č. p. 28 byly splněny zákonné podmínky
- zprávu o kontrole plnění úkolů uložených na 13. zasedání zastupitelstva
- žádost DSO Šlapanicko o návratnou finanční výpomoc pro projekt s názvem Nový domov realizovaný spolkem Tady to mám rád, z. s., se sídlem Mokrá 313, Mokrá-Horákov, IČO: 27032582.

V rámci projektu bude na území obce Mokrá-Horákov vybudována a následně provozována registrovaná celoroční pobytová sociální služba komunitního charakteru pro osoby s poruchou autistického spektra.

Zastupitelstvo obce souhlasilo s finanční podporou projektu s názvem Nový domov formou poskytnutí návratné finanční výpomoci podle § 10a zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, spolku Tady to mám rád, z. s., se sídlem Mokrá 313, Mokrá-Horákov, IČO: 27032582, prostřednictvím Dobrovolného svazku obcí Šlapanicko.

- informace o hospodaření obce k 30. 4. 2021
- řešení problematiky nevhodně parkujících aut na obecních pozemcích a neoprávněně užívaných obecních pozemků
- o rozpočtovém opatření č. 4/2021 a č. 5/2021.
- informace o činnosti obecního úřadu a dění v obci.

Zastupitelstvo obce Nebovidy souhlasilo:

- s bezúplatným nabytím pozemku parc. č. 185/1 v k. ú. Nebovidy u Brna z vlastnictví České republiky do vlastnictví obce Nebovidy za podmínek uvedených ve smlouvě o bezúplatném převodu vlastnic-

kého práva k nemovitostem č. 21/043

- s bezúplatným nabytím pozemku parc. č. 332/85, ostatní plocha – ostatní komunikace, o výměře 39 m² v k.ú. Nebovidy u Brna a pověřilo starostu uzavřením darovací smlouvy
- s navrženým postupem na vyklizení pozemku parc. č. 16/3
- v zájmu podpory podnikání v obci s prominutím dluhu na nájmem Mara Gastro, s.r.o., se sídlem Sportovní 446, 664 84 Zastávka, IČ 06300090, na dobu trvání nouzového stavu a v souvislosti s vyhlášenými mimořádnými opatřeními, která mají bránit šíření onemocnění COVID-19.

Zastupitelstvo obce Nebovidy schválilo:

- smlouvu o poskytnutí dotace z rozpočtu Jihomoravského kraje č. JMK070553/21/ORR na vybudování technického zázemí v budově mateřské školy ve výši 65 000 Kč
- záměr prodeje pozemku parc. č. 199/2 – orná půda o výměře 27 m² v k. ú. Nebovidy u Brna za cenu 500 Kč za m²
- poskytnutí návratné finanční výpomoci ve výši 46 280 Kč Dobrovolnému svazku obcí Šlapanicko, se sídlem Opuštěná 9/2, 656 70 Brno, IČO: 04379322, za účelem poskytnutí finanční podpory projektu s názvem Nový domov.
- Veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí návratné finanční výpomoci č. 4/2021 mezi obcí Nebovidy jako poskytovatelem a Dobrovolným svazkem obcí Šlapanicko, se sídlem Opuštěná 9/2, 656 70 Brno, IČO: 04379322, ve výši 46 280 Kč.
- rozpočtové opatření č. 6/2021.

Zastupitelstvo obce projednalo žádost o prodej pozemku parc. č. 658/1 – trvalý travní porost o výměře 960 m² v k. ú. Nebovidy u Brna a odložilo konečné stanovisko na další zasedání zastupitelstva.

PLÁN INVESTIČNÍCH AKCÍ NA ROK 2021

NÁZEV	CELKOVÉ NÁKLADY KČ	DOTACE
Vybudování parkovací plochy za hřištěm MŠ	800 000	
Vč. příjezdové komunikace k parkovišti	300 000	
Rekonstrukce chodníků II. etapa – projekt	175 000	dotace SFDI
Revitalizace prostranství u kostela-projekt	80 000	
Úpravy komunikace v ulici za školou	100 000	
DOPRAVA	1 455 000	
Prodloužení dešťové kanalizace v ulici u pomníku vč. příčného žlabu s roštem	200 000	
Projekt ÚR – kanalizace a výtlač na ČOV Střelice	500 000	
VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ	700 000	
MŠ úprava sociálního zařízení	300 000	dotace MAS
Konvektomat	240 000	dotace MAS
ŠKOLSTVÍ	540 000	
Odvodnění plochy za halou	50 000	
Doplnění vybavení – hřiště „Slunečná“ a sadu V kopcích	2 000 000	dotace MMR
SPORT A ZÁJMOVÁ ČINNOST	2 050 000	
Pořízení změny č. 1 územního plánu	400 000	
Zastřešení nádvoří skladu zahr. techniky	150 000	
Dorešení majetkoprávních vztahů pozemků pod komunikací za č.p. 154 (obchod) a parc. č. 3 (Pecírek)	100 000	
KOMUNÁLNÍ SLUŽBY A ÚZEMNÍ ROZVOJ	650 000	
Zpevnění ploch pod kontejnery na odpady	50 000	
OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	50 000	
CELKEM	5 445 000	

PŘIPRAVUJEME REALIZACI PROJEKTU RELAXAČNÍHO MÍSTA V SADU V KOPCÍCH

OBEC NEBOVIDY ZÍSKALA DOTACI Z MINISTERSTVA PRO MÍSTNÍ ROZVOJ NA PROJEKT „**SETKÁVACÍ A RELAXAČNÍ MÍSTO V OBCI NEBOVIDY**“, A TAK BYCHOM VÁM RÁDI NYNÍ TENTO PROJEKT VE STRUČNOSTI PŘEDSTAVILI.

V projekte bylo počítáno se dvěma prostory, sadem v kopcích a hřištěm na Slunečné. Letos se nakonec bude realizovat jen část v sadu. Revitalizaci prostor kolem hřiště plánujeme pak o rok později.

Prostor v sadu bude vybaven několika obytnými místy situovanými po sadu tak, aby umožňovala nerušený pobyt několika skupinám uživatelů. Ústředním prvkem je pergola s posezením a dvěma houpacími sítěmi. V okolí tohoto centrálního bodu budou umístěny herní prvky pro děti, environmentální prvky pro zvýšení biodiverzity sadu a ve větší vzdálenosti pak další obytná místa. Celý areál sadu bude realizován z čistě přírodních

materiálů (akát), které budou se
sadem skvěle souznít.

V sadu bude vytvořen pomocí souboru prvků bio mobilizáče prostor, který výrazně posílí biodiverzitu krajiny ať už pomocí budek, krmítek nebo hmyzího hotelu. Zvýší se tak šance na hnízdění místního ptactva a posílí se schopnost opylení sadu. Tyto prvky budou mít také environmentální přesah v možnosti setkávání se dětí s jednotlivými zástupci místní fauny a také v edukaci dětí v péči o okolní přírodu a respektování přirozených obyvatel místní krajiny.

Projekt bude realizován nejpozději na jaře roku 2022. ■

SPOLEK TYDLIDŮM

Spolek Tydlidům Nebovidy se věnuje zejména mimoškolnímu vzdělávání. V letošním roce byla i naše činnost velmi omezená, ale i tak jsme si užili venkovní výuku angličtiny předškoláků. Ta se konala výhradně ve venkovní učebně Tydlidomu, a když to situace umožnila, tak i na hřišti za mateřskou školou nebo v nebovidské hale.

Dále udržujeme nejen kytky a porost před Tydlidomem, ale i některé opuštěné hroby na hřbitově. Každým rokem se snažíme rozšířit a zkrášlit flóru kolem nás. Nově zřízená kuchyň a naše zahrádka nám dávají skvělou možnost občerstvit účastníky akcí jako „Uklidme Česko“ nebo „72 hodin“. Také renovované zázemí spolku obohatí společný

Na plotě u hřiště jsme v dubnu uspořádali neformální výstavu obrázků pod názvem „PLOT – Přines Libovolný Obrázek i Ty“. Úspěch také měla nově zavedená jednoduchá budka na knihy, ve které se jich už spousta vystřídala.

čas v kurzech s vámi a vašimi dětmi. Těšíme se na vás v novém školním roce.

Adam Kožuský
praktikant
za spolek Tydlidům

SBÍRKA NA AUTO PRO PANA BINHA

1. dubna 2021 došlo ke zkratu elektroinstalace ve staré dodávce pana Dang Van Binha, nájemce prodejny potravin. Hořící automobil se mu podařilo odbrzdřit a odtlačit od budovy prodejny, před kterou dodávka stála. Díky jeho statečnosti shořela naštěstí „jen“ dodávka,

Obec i občané si upřímně vážící práce celé rodiny pana Binha, díky pracovitosti celé rodiny je otevřeno 7 dnů v týdnu, včetně svátků. V obchůdku je k dispozici téměř všechno a vždy s úsměvem. Rádi proto podpořili rodinu v této nelehké situaci. Na portále Donio-dobročinné sbírky

nikdo se nezranil a ani budova prodejny nebyla poškozena. Ztráta vozidla znamenala existenční ohrožení pro rodinu pana Binha, který dodávku denně využíval pro zajištění chodu prodejny, a nastala situace představovala velkou zátěž pro jejich rodinný rozpočet.

byla založena sbírka na pořízení nového automobilu (dodávky), do které během 14 dnů přispělo 107 dárců částkou 94 000 Kč. Nejvyšší částkou 10 000 Kč přispěla obec Nebovidy. Bylo zakoupeno auto VW Transit za cenu 134 000 Kč.

Všem dárcům děkujeme

KNIHOVNA V NEBOVIDECH

Obecní knihovna Nebovidy je veřejná knihovna, jejímž posláním jsou základní služby představované půjčováním knih a periodik z vlastních fondů nebo zprostředkované z jiných knihoven prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby. Knihovna je také místem přístupu do světa internetu.

V loňském roce bylo zaregistrováno 54 čtenářů, z toho 12 dětí. Do knihovny přibýlo 38 nových knih, v letošním roce zatím sedm.

Knihy je možné vyhledávat pomocí on-line katalogu podle zadaných kritérií na webových stránkách knihovnanebovidy.webk.cz.

V období pandemie koronaviru, když se zlepšily podmínky a knihovny mohly provozovat tzv. výdejní okénko, vyšla paní knihovnice vstříc starším čtenářům a za pomoci pana Koutného zajistila roznášku knih do domu.

PROVOZ SPORTOVNÍ A SPOLEČENSKÉ HALY NEBOVIDY BĚHEM LETNÍCH MĚSÍCŮ

HALA BUDE PROVOZOVÁNA V NÁSLEDUJÍCÍM REŽIMU

Červenec 2021 – standardní provoz pondělí až neděle od 14.00 hod. do 22.00 hod. Po dohodě se správcem i mimo tuto dobu
Srpen 2021 – pro veřejnost bude hala uzavřena

Od **16. 8. do 27. 8. 2021** bude hala využita pro konání příměstského tábora SK MG MANTILA Brno
Od **1. 9. 2021** bude hala provozována ve standardním režimu.

PÁTRÁNÍ V HISTORII, TENTOKRÁT PO NEBOVIDSKÉM KROJI

Už nějaký čas se v Nebovidech mluví o obnovení místního kroje. Protože jsem rodačka z Nebovid a vystudovala jsem Textilní průmyslovou školu v Brně, obor krajářství, začala jsem se hlouběji zajímat o kroje, tradice a vše kolem. Vzala jsem si za úkol sesbírat co nejvíce

koupily stejný nebo podobný materiál od stejného prodejce.

Dalším rysem jsou výšivky. V kraji se vyšívalo podobným způsobem, ženy se učily jedna od druhé, dcera od matky, babičky atd. Tradoval se tedy způsob vyšívání.

” Moje babička už v tradičním oděvu oblečená nechodila

Prababička by se ale do ničeho jiného, než do tradičního neoblékla

Její maminka si šila svoje šaty, které byly nejkrásnější na světě

Dnes chodíme v uniformách, jen s jiným podpisem na etiketě :-)

informací o místním dobovém oděvu. Oslovila jsem rodáky s prosbou moci nahlédnout do jejich rodinných alb. Na fotkách hledám společné rysy oděvu – použitých látek a krajek, výšivek, stříhů. Tyto věci odlišovaly (charakterizovaly) kroje ve vesnicích nebo krajích.

S látkami a krajkami do kraje chodili prodejci a od nich se materiály nakupovaly nebo se nakupovalo na nejbližších trzích. To většinou znamenalo, že si ženy z jedné vesnice

Krejčí nebo šikovná žena pak ušili z nakoupeného materiálu oděv. Střih používali v podstatě jeden, jen upravený na požadovanou velikost. Střihy byly velice jednoduché, vlastně to byly sešité různé velké obdélníky a čtverce. Někde si pomohli s naskládáním materiálu tady a někde jinde, a to se opakovalo při další výrobě. Opět se učili jeden od druhého a kopírovali se navzájem. Proto je podobnost oděvu lidí z jedné vesnice větší než s člověkem z sousední vesnice.

Další částí mojí práce je najít vhodný materiál na výrobu kroje. Současné materiály se liší od materiálů z minulosti. Musím hledat materiály podobné, vyrobené stejnou technologií. Toho se mi daří docílit navázáním spolupráce s Moravským zemským muzeem a jeho odborníky v Etnografickém ústavu. Jejich rozsáhlá sbírka obsahuje i oděvy z našeho okolí a mají uchované a prozkoumané používané materiály.

Práce nás všech je hledat jakékoliv informace a cesty, které nás zavedou ke zdárnému obnovení nebovidského kroje.

■ I. PÁTRÁNÍ POKRAČUJE...

Oslovila jsem rodáky s prosbou moci nahlédnout do jejich rodinných alb. Mnozí mi tuto možnost poskytli a nejen to, vyslechla jsem si i povídání o tom, jak šel život, ro-

dinné svazky, řemesla... Je škoda, že jsem si s sebou nevzala diktafon a povídání nezaznamenala. Mnozí z nás ale příběhy znají a jedinci je mají i sepsané. Napadá mě, že by bylo zajímavé příběhy sesbírat, sepsat, namluvit, aby se jimi potěšili všichni. Tak jak jsem se těšila já při hledání ztracené historie, čtení a poslouchání příběhů. Snad budou příběhy zajímat i naše potomky.

Stejně tak bych ráda vystavila reprodukce sesbíraných fotografií se svolením majitelů a společně s odborníkem na historický oděv vytvořila ucelený pohled na místní oděv. Z mého pohledu stojí za to fotografie vidět.

Hodně fotek, které jsem pro svoje bádání získala, napovídá, jaký oděv v Nebovidech převažoval. Nyní bych mohla pouze popsat, jak takový oděv vypadal. Tak to zkusím. Dívka i žena nosila kordulku, rukáv-

ce, několik sukní, zástěru a vše bylo zdobeno krajkou nebo výšivkou. Vlasy byly úhledně spletené do copu a jen někdy se na hlavu vázal šátek. Vaše představivost asi jede na plné obrátky, ale každý má určitě úplně jinou představu. Mohla bych popis napsat podrobněji, ale stejně by se vaše představy neshodly. Jedno malé přiblížení detailu na oděvu si ale pro sebe nechat nemůžu. Jeden společný rys nacházím skoro na všech fotografiích. Je jím hranatý výstřih. Objevuje se u vestiček i u kabátků, a to jak u dívek, tak u vdáných žen.

Nyní čekám na lepší epidemickou situaci, kdy už budu moci navštívit etnografické muzeum a s paní doktorkou Novákovou probrat všechny sesbírané materiály a vlastní poznatky.

■ II. PÁTRÁNÍ POKRAČUJE...

Jak jsem se již zmínila, bohužel v současné době nelze jen tak navštívit knihovnu, muzeum atd. Ale na druhou stranu dnešní doba poskytuje úžasnou možnost získat velké množství informací na jednom místě a to z teplého domova v pohodlném křesle.

Hledala jsem... cesta byla klikatá, ale zavedla mě k vytouženému, pro mě až nepředstavitelnému, cíli. Objevila jsem zmínku o knize „VLASTIVĚDA MORAVSKÁ“, ve kte-

ré měly být různé informace, jako třeba rostliny, podnebí, obyvatelé, architektura a někde i tradice moravských obcí. Poháněla mě nesmírná touha do této knihy nahlédnout. Jenže dílů VLASTIVĚDY MORAVSKÉ je několik, jsou rozděleny podle tehdejších krajů a okresů. Díly vytvořilo několik autorů a přispěli do nich i místní obyvatelé.

VLASTIVĚDA MORAVSKÁ II. DÍL

(Místopis Moravy) vznikala v 19. století. Tehdejší rozdělení krajů na Moravě bylo následné – Brněnský kraj (Brno), Olomoucký kraj (Olomouc), Hradištský kraj (Uherské Hradiště), Jihlavský kraj (Jihlava), Znojemský kraj (Znojmo), Jičínský kraj.

Brněnský kraj byl dále rozdělen na okresy: král. hlavní město Brno, Brněnský, Blanský, Boskovský, Břeclavský, Bučovský, Hustopečský, Ivančický, Jevišský, Kloboucký, Kunštátský, Slavkovský, Svitavský, Tišnovský, Třebovský, Vážovský, Žďánský, Židlochovický (některé knihy jsem nenašla).

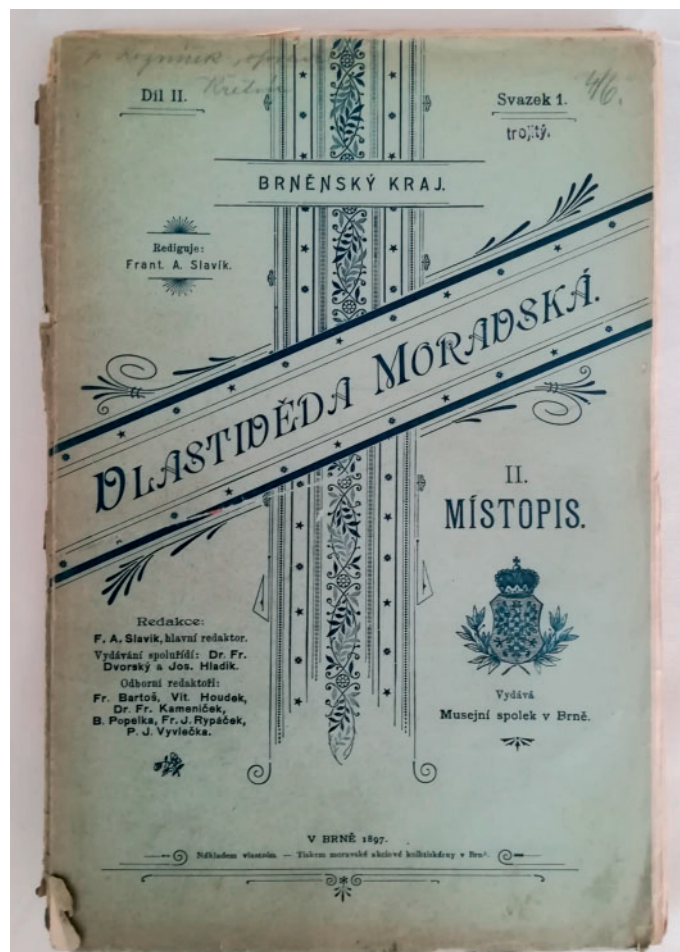
Prohledala jsem mnoho stránek, na které mě odkazovalo zadání. Nakonec mi známý vyhledávací server nabídl některé díly knih přepsané a hned jsem věděla co hledat dál. Zadála jsem do vyhledávání: **VLASTIVĚDA MORAVSKÁ II. DÍL**, Místopis Moravy, Brněnský kraj, Brněnský okres, a povedlo se. Jedna nabídka byla neodolatelná, pražské

knihkupectví (antikvariát) nabízelo tuto knihu ke koupi. Ihned jsem volala, zjistila si stav knihy a její úplnost, a objednanou knihu jsem měla asi za dva dny na stole. Napětí při rozbalování dokonale zabalené

knihy do několika obalů, aby se neponičila, hraničilo s kolapsem. Rychle jsem prolistovala stránky, přelétla ty momentálně nezajímavé a začala se do textu o Nebovidech. Docházel mi dech a nemohla jsem se pořádně soustředit, když jsem přišla k odstavci, ve kterém místní učitel popisuje, v čem chodily dívky do kostela. Musela jsem tento odstavec přečíst několikrát, abych uvěřila, co právě čtu. Téměř dokonalý popis svátečního i všedního oděvu (kroj). Něco takového jsem opravdu nečekala!

Do této chvíle jsem mohla popsat dobový oděv, který se podle fotek nosil, a kraj, který po letech prošel jistými úpravami. Ženy si kraj ušily tak, jak si ho pamatovaly a samozřejmě si ho i vylepšily. Teď už víme, jak původní kraj vypadal.

Jana Menšíková (Bartlová)

O VČELÁCH A VČELAŘÍCH

hledání nových včelstev ve stále větší vzdálenosti. Proto se časem přistoupilo pouze k částečnému vyřezání plástů z včelích hnízd, nacházející se dosud v lesích.

Významný předěl nastal v souvislosti se změnou způsobu obživy, ke kterému došlo od mladší doby kamenné. Namísto lovu se prosazuje primitivní zemědělství a budování stálejších obydlí. Následně došlo k přemísťování včelstev do nově zakládaných zahrad nebo blíže usedlostem namísto dřívějších často velmi odlehklých míst.

Zpočátku byla divoká včelstva doslova přenášena v kusu spadlého nebo poraženého kmene, v jehož dutině se samy usadily. Jako

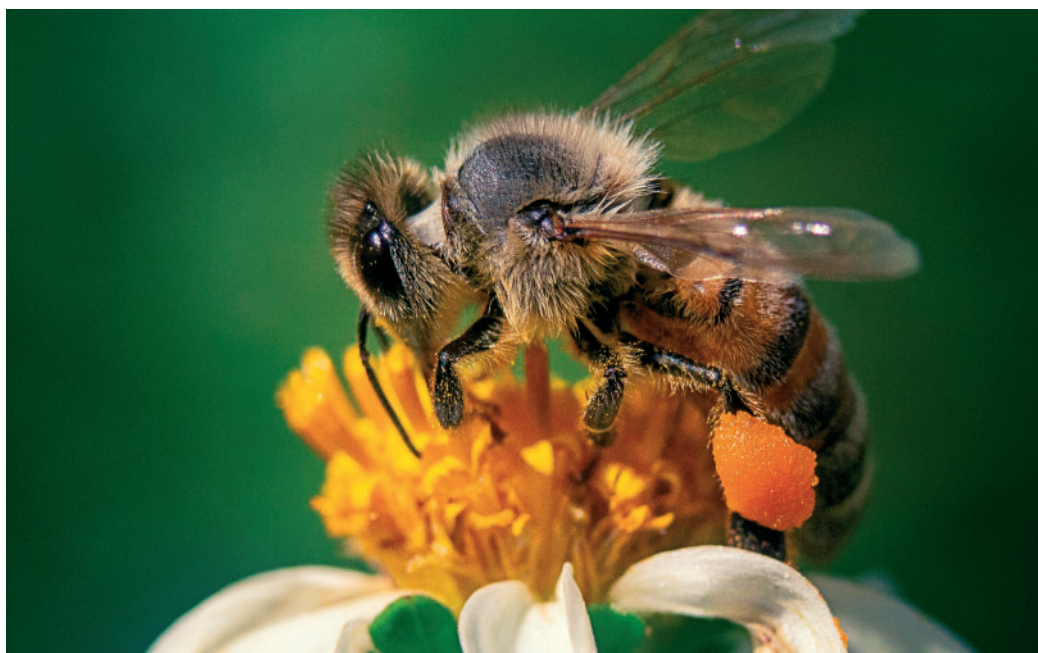
ochrana před deštěm byly kmeny opatřovány stříškou. Tím, že docházelo k přemísťování včel k lidským příbytkům, stala se z divokých včel domácí zvířata a jejich obhospodařování náleželo výhradně jejich vlastníkům. Postupem času začali brtníci vyrábět v přinesených kmenech umělé dutiny, do kterých včely přemísťovali, a těmto předchůdcům úlů se říkalo kláty. Tolik prozatím z historie včelařství.

V naší obci působí včelaři, kteří jsou organizovaní ve Včelařském spolku ve Střelcích u Brna. Historie tohoto spolku sahá do začátku 20. století, konkrétně byl spolek založen 1. dubna 1906, to znamená před 115 lety. Jsou zde organizovaní včelaři nejen ze Střelců, ale i z Popůvek, Ostopovic, Nebovid a Troubska.

O činnosti včelařského spolku napíšeme v některém dalším vydání zpravodaje.

Ing. Pavel Kapoun, jednatel

Včely byly původně považovány za divoké, byly proto předmětem lovu a mohl se jich zmocnit kdokoli. V nejstarších dobách docházelo k loveckému vylamování medných plástů z hnízd divokých lesních včel. Na rozdíl od pozdějších období nebylo o včely nijak pečováno. Úplným vybráním hnízda docházelo k zahubení celého včelstva. Postupem času, jak se lesy stávaly majetkem různých vlastníků, náleželo i právo těžby medu a vosku majiteli lesních pozemků, kteří pak toto právo pronajímali za poplatek jednotlivcům, kteří se na tuto činnost specializovali. Těm se říkalo brtníci podle toho, že vybírali med z brtní, tzn. z dutin ve stromech, ve kterých včely žily bez ohledu na stav stromu. Dřívější zahubení celého včelstva znamenalo neustálé

Nebovidský zpravodaj

vydává obec Nebovidy, 664 48 Moravany, IČ 00488097

Evidenční číslo MK ČR 10304.

Zdarma pro občany Nebovid.

Uzávěrka příspěvků příštího čísla zpravodaje bude 15. září 2021.